

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

СИНЕРГІЯ НАУКИ І БІЗНЕСУ У ПОВОЄННОМУ ВІДНОВЛЕННІ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

МАТЕРІАЛИ ІІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

24-26
КВІТНЯ
2024

ТОМ
3

- ХЕРСОНЬСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
- ХЕРСОНЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
- ХЕРСОНЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
- ХЕРСОНЬСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ
- КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
- ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
- НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ "ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА"
- АСОЦІАЦІЯ АЗОВО-ЧОРНОМОРСЬКИХ УНІВЕРСИТЕТІВ УКРАЇНИ
- UNIWERSYTET MARIII CURIE-SKŁODOWSKIEJ, LUBLIN, POLAND
- BIALYSTOK UNIVERSITY OF TECHNOLOGY, BIALYSTOK, POLAND
- JAGIELLONIAN UNIVERSITY, KRAKOW, POLAND
- HAMBURG UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES, HAMBURG, GERMANY
- ХЕРСОНЬСЬКА ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВА ПАЛАТА
- ГО "ПРОГРЕСИЛЬНИ"

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
АСОЦІАЦІЯ АЗОВО-ЧОРНОМОРСЬКИХ УНІВЕРСИТЕТІВ УКРАЇНИ
UNIwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, Poland
Białystok University of Technology, Białystok, Poland
Jagiellonian University, Krakow, Poland
Hamburg University of Applied Sciences, Hamburg, Germany
ХЕРСОНСЬКА ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВА ПАЛАТА
ГО «ПРОГРЕСИЛЬНІ»

СИНЕРГІЯ НАУКИ І БІЗНЕСУ У ПОВОЄННОМУ ВІДНОВЛЕННІ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

МАТЕРІАЛИ
II Міжнародної науково-практичної конференції
24–26 квітня 2024 року

У трьох томах

ТОМ 3

Одеса • 2024 • Олді+

З М І С Т**СЕКЦІЯ № 10. Аграрний сектор економіки України – виклики та перспективи розвитку**

<i>Гончарова Олена Вікторівна</i> АГРАРНІ НАУКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВО: ВЕКТОРИ ВІДНОВЛЕННЯ РИБОГОСПОДАРСЬКОЇ ГАЛУЗІ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ	12
<i>Ладичук Дмитро Олександрович, Ладичук Валентин Дмитрович</i> СПОСІБ ЗРОШЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР В УМОВАХ ПОВОЄННИХ МАЛИХ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ	16
<i>Школьний Олександр Олексійович</i> АГРАРНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	20
<i>Бойко Тетяна Олексіївна</i> ВІДНОВЛЕННЯ ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ У ПОВОЄННОМУ ПЕРІОДІ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПОНЕНТИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УРБОЛАНДШАФТІВ	23
<i>Динник Ірина Петрівна</i> МЕХАНІЗМ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ	26
<i>Головко Аліна Андріївна</i> АКВАКУЛЬТУРНИЙ ТУРИЗМ	30
<i>Ведмеденко Олена Володимирівна, Воїнова Олександра Вікторівна</i> РОЛЬ СЛУЖБОВИХ СОБАК В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ УКРАЇНИ	32
<i>Алмашова Вікторія Сергіївна</i> ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ ІКТ ТЕХНОЛОГІЙ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ ВИРОБНИЦТВО У ПОВОЄННОМУ ВІДНОВЛЕННІ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ	37
<i>Баруліна Ірина Юріївна</i> ЕФЕКТИВНІ БІЗНЕС-МОДЕЛІ МІСЬКОГО ФЕРМЕРСТВА: ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД УКРАЇНИ	40
<i>Третяк Наталія Антонівна, Бирків Галина Михайлівна</i> ОЦІНКА ЗБИТКІВ ЗАВДАНИХ ЗЕМЛІ, ҐРУНТАМ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ВІД ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ: ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ	44
<i>Корбич Наталія Миколаївна</i> БДЖІЛЬНИЦТВО – ВИКЛИКИ ОСТАННІХ РОКІВ	48

порушення природоохоронного законодавства: наказ Міністерство охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України від 27.10.1997 № 171. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0285-98#n195>

5. Про розміри та Порядок визначення втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва, які підлягають відшкодуванню: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 листопада 1997 р. № 1279. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1279-97-%D0%BF#Text>.

6. 30 років Незалежності: як змінювався курс долара. Слово і діло. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2021/08/23/infografika/finansy/30-rokiv-nezalezhnosti-yak-zminyuvavsya-kurs-dolara>.

7. Міністерство фінансів України. Середня ставка в банках. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/exchange/nbu/curr>.

УДК 638.1

Корбич Наталія Миколаївна

кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри технологій виробництва та переробки сільськогосподарської продукції

імені академіка В.Г. Пелиха,

Херсонський державний аграрно-економічний університет

БДЖІЛЬНИЦТВО – ВИКЛИКИ ОСТАННІХ РОКІВ

Бджільництво є важливим екологічним чинником. Значення бджільництва для утримання екологічного балансу природно-територіальних комплексів виявляється через низку опосередкованих впливів.

Військові дії спричинили появу екологічних, економічних та соціальних факторів, які деструктивно вплинули на стан та розвиток бджільництва в Україні.

У результаті агресії росії, завдано шкоди українському бджільництву - частина пасік була зруйнована внаслідок обстрілів, на окупованих територіях деякі пасіки свідомо знищувались російськими загарбниками [1].

Втрати за бджолосім'ям на Півночі (Київська, Чернігівська), Сході (Слобожанщина) та Півдні (Херсонська, Миколаївська області) України становили до 30% на 2022 рік. Окрім бджіл, втрачено вулики, обладнання, виробничі лінії. Через військові дії, частина бджолярів була вимушена покинути свої домівки – а отже, навіть якщо пасіки вціліли, бджолосім'ї залишаться без проведення необхідних весняних

заходів (підгодівля, розширення), що, у свою чергу, негативно вплинуло на їх подальший розвиток.

Крім того, на медовий врожай глобально впливає екологія в цілому та аграрна складова зокрема. Через війну, у деяких районах посівна не відбулася або ж посівні площі зменшились, проходять активні бойові дії або ж розмінування територій, тощо.

Серед факторів, які опосередковано негативно вплинули на бджільництво поділяються на:

- соціальні - покинуті чи обділені належним доглядом пасіки внаслідок переселення господарів з місць бойових дій чи мобілізації господарів до ЗСУ;
- економічні - порушення логістики та маркетингу у бджільництві;
- техногенно-хімічні - забруднення нафтопродуктами та важкими металами місцезростань медоносів, спричинені негативними подіями техногенного походження бід час бойових дій [2];
- фактори прогнозованої небезпеки територій для ведення бджільництва.

За даними ООН, через війну в Україні в 2022 році третина полів непридатна для посіву. При цьому площі під соняшник скорочуються, у пріоритеті злакові, а вони не є медоносами. Вказані фактори призвели до значного скорочення медозбору. Великого значення набувають дикорослі медоноси. Разом з тим, результати зимівлі бджіл доволі позитивні — втрати сімей після зимівлі були мінімальні. У цілому, погодні умови протягом двох останніх років мало відрізняються від попередніх - зима з температурними "гойдалками" та холодна затяжна весна. Експерти ТМ "Знатний Мед" вважають, що в 2022 році меду буде достатньо для внутрішнього споживання, а ось обсяги експорту можуть суттєво скоротитися. Україна входить в ТОП світових експортерів меду - в 2021 році Україна зайняла 2 місце в світі серед найбільших країн-експортерів меду, серед яких також Китай, Аргентина, Індія та Бразилія.

Проте, попит на мед суттєво впав через розслідування європейських комісій щодо якості та фальсифікацій меду. На сьогодні експорт не зупинився, але має певні обмеження. Польща взагалі закривала транзит, зокрема, сільськогосподарської продукції через свою територію. А Словаччина, Угорщина і Польща — одні із найбільших споживачів українського меду. Польща купувала, фасувала і перепродувала наш мед, який більш якісний, натуральний, гарний і має попит.

Але через війну й острах імпортери Європи закупили дуже багато азіатського меду: китайського, в'єтнамського, який не дуже якісний і з великою кількістю підробок, там існує фальсифікація

цукровими сиропами. Це дуже вплинуло на ринок Європи, на довіру до цього продукту і зараз європейські комісії введуть розслідування щодо походження цих несправжніх зразків меду.

Віце-президент Спілки пасічників України Денис Солдатов проінформував, що: - "сьогодні є грантові програми. Деякі з них знаходяться у стадії розробки, деякі вже функціонують. Дуже багато пасічників потребують такої допомоги, оскільки в них впав збут меду, вони отримують менше грошей. Зараз немає державних дотацій, а завдяки грантовим програмам буде можливість відновити пасіку, встановити якість обладнання. Але ці програми насамперед спрямовані на тих, хто постраждав від війни" [2].

ЛІТЕРАТУРА

1. Через воєнні дії втрати по бджолосім'ям можуть становити до 30%. URL: <http://surl.li/feyg9n>
2. Пасічники дуже багато втратили": як війна вплинула на бджільництво в Україні. URL: <http://surl.li/snixj>
3. Лукаш, О., Давиденко, А., Пирожков, Є., (2022). (2022). Екологічні фактори та наслідки впливу військових дій на бджільництво у поліській частині Чернігівської області. ВНТ: Biota. Human. Technology, 2022, № 3. С. 60–72.

УДК: 633.844:631.543.2

Урсал Вячеслав Валентинович

*кандидат сільськогосподарських наук, доцент,
доцент кафедри ботаніки та захисту рослин*

Ходос Тетяна Анатоліївна

*асистент кафедри ботаніки та захисту рослин,
Херсонський державний аграрно-економічний університет*

ЕКОНОМІЧНА ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИРОЩУВАННЯ ГІРЧИЦІ СИЗОЇ НА НАСІННЯ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ

Актуальність. Реалії сьогодення спонукають сільськогосподарських виробників шукати рішення проблеми збитковості ведення виробництва при вирощуванні донедавна стратегічних та популярних культур, домінуючих у структурі посівних площ господарств Півдня України. Обвал закупівельних цін на зернові культури, недоцільність подальшого збільшення посівних площ під